

REZULTATI JAVNOG SAVJETOVANJA

Prijedlog Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina

(javno savjetovanje provedeno od 12. ožujka do 30. ožujka 2026.)

Korištene kratice:

HERA - Hrvatska energetska regulatorna agencija

RH - Republika Hrvatska

ES - energetski subjekt

ODS - operator distribucijskog sustava

Metodologija - Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina

OPEX - operativni troškovi poslovanja

CAPEX - kapitalni troškovi koji uključuju amortizaciju i prinos na regulirana sredstva

DP - dozvoljeni prihod

TTF - nizozemsko plinsko tržište *Title Transfer Facility*

WACC - nominalna vrijednost ponderiranog prosječnog troška kapitala prije oporezivanja

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Prihvaćeno / Obrazloženo/ Nije prihvaćeno	Obrazloženje
Načelne primjedbe	E.ON Distribucija plina d.o.o.	<p>OPERATIVNI TROŠAK POSLOVANJA (OPEX)</p> <p>Koeficijent učinkovitosti x</p> <p>Koeficijent učinkovitosti X – ciljana razina učinkovitosti utvrđuje se na temelju usporedne analize operativnih troškova i učinkovitosti poslovanja svih operatora distributivnih sustava RH primjenom jedne ili više statističkih metoda koje se koriste u europskim regulatornim mehanizmima.</p> <p>Ključno je pitanje učinkovitost. Učinkovitost se ne mjeri samo kroz operativne troškove, stoga je bitno već sada znati (i <u>Metodologijom to treba biti jasno definirano</u>) radi li se o jednoj ili više statističkih metoda i koje su to metode. Ovako kako je napisano u prijedlogu Metodologije ulijeva dozu nesigurnosti/neznanja o koeficijentu koji će, gledajući formulu, uvelike imati utjecaja na planirani kontrolirani OPEX.</p> <p>Isto tako, smatramo da usporedba sa ostalim operaterima RH nije primjerena iz više razloga: (E.ON kao dio velike europske grupacije energetskog poduzeća je obvezan slijediti standarde koji često nadilaze standarde ostalih operatera u RH, a koji osiguravaju veću digitalizaciju i posebice standard sigurnosti) – smatramo da je <u>potrebno pristupiti individualno za svakog distributera iz navedenih razloga</u>, te je na taj način dolje niže i napisan prijedlog revizije Članka 11., stavak (3).</p> <p>Koeficijent učinkovitosti <u>treba priznati trenutne troškove jer reflektiraju stanje tržišta iz kojih i proizlaze operativni troškovi poslovanja a koji su svakim danom sve veći uslijed globalnih poremećaja na energetskom tržištu.</u></p> <p>Dozvoljeni bazni OPEX kao normalizirani prosjek troškova 3 godine: Unutar tri godine moguće su značajne strukturalne promjene u poslovanju poduzeća (izvan CPI) koje se mogu dogoditi u kasnijim godinama te će navedeni trošak ostati na toj razini kroz cijeli period novog tarifnog perioda dok regulator priznaje niži prosjek godina u kojima trošak još nije postojao.</p> <p>Nerealno je i nerazumno očekivati kako će se kroz primjenu koeficijenta učinkovitosti X za kontrolirane troškove, dozvoljeni bazni OPEX kroz 4. regulatorno razdoblje svesti na razine koje i kako su predstavljene na dostavljenom grafu.</p> 	<p><i>Obrazloženo</i></p> <p><i>Prihvaćeno</i></p>	<p>Koeficijent učinkovitosti (X)</p> <p>Propisivanje Metodologijom točno određene statističke metode odnosno kombinacije metoda za provedbu usporedne analize operativnih troškova i učinkovitosti poslovanja operatora distribucijskih sustava ne bi dovelo do veće transparentnosti postupka kako se implicira u primjedbi, jer rezultate analize i iznose koeficijenata učinkovitosti po pojedinim operatorima ionako nije moguće unaprijed utvrditi kad bi metode i bile definirane samom Metodologijom, a zbog činjenice da HERA kao regulatorno tijelo jedina raspolaže podacima svih operatora potrebnima za provedbu analize.</p> <p>Također, obzirom na specifičnosti RH tržišta i velike razlike među operatorima distribucijskog sustava, HERA smatra da bi propisivanje točno određenih metoda, a prije njihovog testiranja, dovelo do nepotrebnih ograničavanja u okviru modela regulacije distribucije plina, kao i nemogućnosti unaprjeđivanja korištenih modela i parametara kroz buduća regulacijska razdoblja.</p> <p>Usporedna analiza operativnih troškova provodit će se temeljem podataka zaprimljenih u sklopu zahtjeva za određivanje, odnosno promjenu iznosa tarifnih stavki u zadnjoj godini prethodnog regulacijskog razdoblja, a rezultate analize kao i korištene metode HERA će javno objaviti kod donošenja odluka o iznosima tarifnih stavki za distribuciju plina za regulacijsko razdoblje.</p> <p>.....</p> <p>Dozvoljeni bazni OPEX</p> <p>Pri utvrđivanju dozvoljenog baznog OPEX-a za naredno regulacijsko razdoblje, s iznimkom sljedećeg 4. regulacijskog razdoblja, uzima se prosjek normaliziranog OPEX-a iz zadnje tri godine za koje su dostupni podaci o ostvarenim troškovima, čime se izbjegava efekt kratkoročnih tržišnih poremećaja i/ili neopravdanog uvećavanja troškova u baznoj godini.</p> <p>S obzirom na primjedbu ES, dopunjen je članak 11. stavak 6. Metodologije na način da se pri utvrđivanju dozvoljenog baznog iznosa kontroliranog OPEX-a u godini T-2 može utvrditi dodatni iznos OPEX-a koji nije postojao u godinama T-4, T-3 i T-2, a koji proizlazi iz planiranog značajnog povećanja opsega djelatnosti te ostalih opravdanih okolnosti.</p> <p>.....</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Prihvaćeno / Obrazloženo/ Nije prihvaćeno	Obrazloženje
Načelne primjedbe	E.ON Distribucija plina d.o.o.	<p>Dalje, ako se gore spomenutim činjenicama dodaju druge dvije tj. kako:</p> <ul style="list-style-type: none"> je priznati trošak zakupnine-najamnine za korištenje distributivnog sustava koji nije u vlasništvu operatera (Članak 10., stavak (9)) <u>puno manji od stvarnog troška zakupa distributivnih sustava</u> se predlaže za svakog operatera utvrditi dozvoljenu stopu gubitaka (%) koja je u našem (E.ON Distribucija plina) slučaju bila <u>puno manja od dozvoljenih 3% definiranim u Članku 10., stavak (8)</u> <p>onda je već sada jasno kako je prijedlog nove Metodologije za E.ON Distribuciju plina neodrživ u smislu određivanja OPEX-a i imat će veliki utjecaj na održavanje i sigurnost distribucijskog sustav.</p> <p>I na kraju dodatni komentar na planiranu <u>stopu dozvoljenih gubitaka plina prema zadnjoj godini</u>: pristup je neprihvatljiv jer na taj način kažnjava distributere koji su u startu već efikasni (uključujući E.ON), dajući malo prostora za napredak (čitaj zadržavanje uštede nastale kao rezultat niže stope gubitaka (%)), dok oni koji su do sada bili neefikasni mogu ostvariti zadržavanje ušteda uz marginalne pomake. Predloženom metodologijom se na ovaj način nagrađuje neefikasnost prethodnog regulacijskog razdoblja.</p> <p>Postavlja se pitanje što sa svim troškovima koje je poduzeće do sada imalo kako bi dostigli visoku efikasnost na području NL od skoro 1% a regulator ih cesto osporava, a potencijalno i kažnjava smanjenjem dozvoljenog prihoda u idućem regulatornom razdoblju.</p> <p>Troškovi nabave plina za pokriće gubitaka</p> <p>Predložena Metodologija definira referentnu cijenu za regulacijsku godinu t (kalendarska godina), dok se:</p> <ul style="list-style-type: none"> nabava plina za gubitke u praksi provodi za plinsku godinu „hedge“ strategija temelji se na sezonskim proizvodima (Winter/Summer) koji prirodno pokrivaju plinsku godinu. <p>Prijedlog:</p> <ul style="list-style-type: none"> <u>uskладiti referentno razdoblje s plinskom godinom</u> ili jasno definirati kako se priznaje cijena nabave plina koji pokriva plinsku godinu i primijeniti u formulu ponderirani prosjek (0.78 W i 0.22 S proizvodi u determiniranju cijene, jer će u tom slučaju premija St biti realnija). <p>Potrebno je jasno definirati koji troškovi se priznaju i u kojem iznosu (St) tj. distributer treba unaprijed znati visinu premije St koju mu regulator priznaje inače preuzima rizik koji ne može kontrolirati:</p> <ul style="list-style-type: none"> nije definirano koji su konkretno prihvatljivi troškovi, nije jasno na temelju čega se priznaje njihov iznos, nema metodologije za ex-post provjeru. <p>Posljedica ovog je <u>visoka regulatorna nesigurnost i rizik nepriznavanja stvarnih troškova</u>.</p> <p>Dalje, potrebno je omogućiti kupnju plina unaprijed kada je cijena povoljna - ako cijene padnu danas, operator treba imati pravo odmah ugovoriti plin za buduće razdoblje (npr. sljedeću zimu), a ne čekati zadani period, isto vrijedi i za ugovore na više godina ako donose nižu cijenu.</p> <p>Metodologija implicitno pretpostavlja hedgiranje u <u>periodu svibanj-lipanj</u>, bez jasnog stava o mogućnosti ranijeg hedginga i mogućnosti višegodišnjih ugovora.</p> <p>Ključna otvorena pitanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> <u>je li dozvoljeno hedgeati ranije</u> (npr. 12–36 mjeseci unaprijed)? <u>je li dozvoljeno sklapanje višegodišnjih ugovora?</u> kako se tretira hedge izvan definiranih okvira (V–VI) – npr. ODS vidi nagli pad cijena na burzi i sebi jako prihvatljiv trošak nabave plina u usporedbi sa sadašnjim za potrebe namire gubitaka u sustavu, može li tada raspisati tender i unaprijed zatvoriti nabavu plina za namiru gubitaka sa višegodišnjim ugovorom? <p>Posljedica ovog je <u>ograničavanje optimizacije nabave i povećanje troška za sustav</u>.</p> <p>Prijedlog je <u>također definirati dozvoljeni hedging period</u> (višegodišnji ugovor), omogućiti priznanje portfeljnog pristupa nabavi (svake sljedeće godine smanjenje troška u odnosu na postojeći trošak nabave plina za namiru gubitaka u sustavu), time bi se izbjegao rizik neefikasne nabave koja u uvjetima visoke volatilnosti tržišta može dovesti do značajnih odstupanja od realnih troškova i povećanog rizika za operatore)</p>	<p><i>Nije prihvaćeno</i></p> <p><i>Obrazloženo</i></p> <p><i>Prihvaćeno</i></p>	<p>Trošak zakupnine-najamnine za korištenje distributivnog sustava koji nije u vlasništvu operatera</p> <p>Priznavanje troška zakupnine-najamnine za korištenje distribucijskog sustava najviše do iznosa zbroja opravdanog troška amortizacije i prinosa od reguliranih sredstava osigurava jednak tretman operatera koji imaju mrežu u vlasništvu i onih koji imaju mrežu u najmu.</p> <p>Također, napominje se da je zakupnina-najamnina za korištenje distribucijskog sustava tržišna kategorija, čija visina nije propisana zakonskim i podzakonskim okvirom. Odredbe o priznavanju troška zakupnine-najamnine odnose se na visinu troška koji je regulatorno priznat u smislu maksimalnog opravdanog troška kojeg će plaćati korisnici i krajnji kupci kroz trošak distribucije i krajnju cijenu plina, no ujedno predstavljaju i indicaciju koju bi trebali uzimati u obzir i najmodavci plinske mreže kod ugovaranja zakupa s operatorima, a kako bi sam model distribucije plina bio dugoročno održiv.</p> <p>.....</p> <p>Gubici plina</p> <p>Vezano uz priznatu stopu gubitaka plina, HERA zadržava do sada korišteni regulatorni pristup kod priznavanja, tj. utvrđivanja dozvoljene stope gubitaka plina prema zadnjim dostupnim stvarnim podacima odnosno gubicima, ali se Metodologija nadograđuje na način da daje poticaje za smanjenje stope gubitaka i/ili postizanje niže cijene nabave plina za gubitke tijekom regulacijskog razdoblja, s obzirom da sve ostvarene uštede operator zadržava, jer se za utvrđivanje dozvoljenog nekontroliranog OPEX-a u dijelu gubitaka plina po isteku regulacijskog razdoblja primjenjuje prethodno zadana stopa gubitaka i referentna cijena plina. Regulatorni pristup u ovom dijelu se dodatno nadograđuje uvođenjem godišnje korekcije planiranih količina plina i referentne cijene plina za gubitke za preostale godine regulacijskog razdoblja, što također predstavlja bitno smanjenje rizika u poslovanju operatera.</p> <p>Vezano uz cijenu plina za gubitke, važno je dodatno pojasniti kako referentna cijena plina propisana Metodologijom predstavlja najvišu priznatu cijenu plina za gubitke. Namjera Metodologije je, a u cilju veće transparentnosti i predvidivosti modela poticajne regulacije, definiranje načina, odnosno formule za određivanje referentne cijene plina kako bi ista bila poznata operatorima u trenutku ugovaranja nabave plina za gubitke. Potrebno je istaknuti kako Metodologija ne propisuje način i rokove ugovaranja plina za gubitke, što je poslovna odluka operatera, već definira referentnu cijenu i istodobno daje poticaj za ugovaranje niže cijene u vidu zadržavanja ušteda.</p> <p>S obzirom na prijedlog ES vezano za usklađenje referentnog razdoblja (regulacijska godina) s plinskom godinom, dopunjene su odredbe članka 12. Metodologije, na način da referentna cijena plina za gubitke, prilikom određivanja tarifnih stavki za regulacijsko razdoblje i kod godišnje korekcije za preostale godine regulacijskog razdoblja, predstavlja planiranu referentnu cijenu, a da se kod redovne revizije nekontroliranog OPEX-a u zadnjoj godini regulacijskog razdoblja utvrđuje ostvareni iznos referentne cijene plina za pojedinu godinu regulacijskog razdoblja, i to kao ponderirani prosjek prethodno planiranih referentnih cijena plina s udjelom od 65% planirane referentne cijene za tu godinu regulacijskog razdoblja i 35% planirane referentne cijene za narednu godinu regulacijskog razdoblja. Navedeni omjeri predstavljaju udjele prosječnih distribuiranih količina plina svih operatora distribucijskog sustava ostvarenih u posljednjih pet godina, a u razdoblju siječanj-rujan i u razdoblju listopad-prosinac. Na navedeni način operatorima se omogućava priznavanje „stvarne“ referentne cijene koja odgovara terminskim proizvodima kojima su planirane referentne cijene tijekom plinskih godina, a prema kojima su operatori imali mogućnost ugovoriti nabavu plina za pokrivanje gubitaka.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Prihvaćeno / Obrazloženo/ Nije prihvaćeno	Obrazloženje
Načelne primjedbe	E.ON Distribucija plina d.o.o.	<p>Indeksiranje dozvoljenog OPEX-a</p> <p>Predlažemo individualni pristup na način uz bitnu napomenu kako <u>predloženi indeks promjene operativnih troškova već sada nije realan</u> obzirom na trenutnu svjetsku situaciju (rat u Iranu). Dobra je stvar što je prijedlogom Metodologije predviđeno <u>redefiniranje istoga kroz godine regulacijskog razdoblja</u>.</p> <p>POTICAJI</p> <p>Koeficijent za kvalitetu opskrbe primjenjuje se kao faktor umanjenja dozvoljenog prihoda za narednu regulacijsku godinu u slučaju neispunjenja standarda u protekloj plinskoj godini, i to u iznosu od 0,0025 po pojedinom općem standardu kvalitete opskrbe, dok se za preostale godine regulacijskog razdoblja utvrđuje u sklopu godišnje korekcije dozvoljenog prihoda.</p> <p>Isti je prezentiran kao “poticaj”, međutim, način na koji će se isti primjenjivati ne može se tumačiti kao poticaj. Poticaj bi bio u slučaju da se primjenjuje i u smislu <u>faktora povećanja dozvoljenog prihoda za narednu regulacijsku godinu</u>, normalno sve pod uvjetom slučaju da se ispune standardi kvalitete opskrbe. Znači koeficijent bi utjecao na max 1% smanjena ili povećanja dozvoljenog prihoda – prijedlog dolje niže u komentaru na Članak 9.</p> <p>GODIŠNJA KOREKCIJA – nema komentara.</p> <p>ROKOVI DOSTAVE DOKUMNETACIJE – nema komentara.</p>	Nije prihvaćeno	<p>Poticaji (koeficijent za kvalitetu opskrbe)</p> <p>Ispunjavanje standarda kvalitete opskrbe plinom je propisana obveza operatora koja proizlazi iz Općih uvjeta opskrbe plinom te HERA smatra kako operatori ne bi trebali dobivati dodatne poticaje za ispunjavanje propisanih obveza. U okviru Metodologije se dodatno prati i potiče ispunjavanje standarda kvalitete, i to kroz umanjenje dozvoljenog prihoda u slučaju neispunjenja jednog ili više standarda.</p>
Načelne primjedbe	ENERGO d.o.o.	<p>TD Energo d.o.o. Rijeka kao distributer plina ovim putem pozdravlja napore i volju HERA-e za kvalitetnim izmjenama Metodologije koja se pokazala nedovoljno adekvatnom da odgovori na zahtjeve tržišta posebice u ovako dinamičnoj okolini. Također, zahvaljujemo na interesu i dobivenoj mogućnosti koju je komunicirala HERA kako bi direktno na otvorenom sastanku sa HERA-om i stručnjacima iz struke mogli pravovremeno, prije konačne odluke, ukazati na prijeko potrebne izmjene koje smatramo neophodnim za bolje funkcioniranje distribucijskih sustava.</p>	-	Primljeno na znanje.
Načelne primjedbe	EVN Croatia Plin d.o.o.	<p>EVN pozdravlja inicijativu Hrvatske energetske regulatorne agencije da se hrvatska Metodologija uskladi sa europskim metodologijama i najboljom EU praksom. U nastavku teksta slijede načelni prijedlozi propisa ili akta.</p> <p><u>Uvećanje OPEX-a za sve realizirane gubitke ODS-a koje su pretrpjeli u prethodnom regulatornom razdoblju 2022. – 2026. kao izuzeće unutar same Metodologije za predstojeće regulatorno razdoblje</u></p> <p>EVN smatra neophodnim da se nova dobivena baza OPEX-a nadalje uveća za sve realizirane gubitke ODS-a koji su pretrpjeli u prethodnom regulatornom razdoblju 2022. – 2026. kao izuzeće unutar same Metodologije za predstojeće regulatorno razdoblje.</p> <p>Obrazloženje: Nužno je 100% opravdanih gubitaka tekućeg regulacijskog razdoblja nadoknaditi u slijedećem regulacijskom razdoblju, primjenjivo i na Regulatorni Račun.</p> <p>Treće regulacijsko razdoblje (2021.–2026.) obilježeno je iznimnom volatilnošću tržišta – energetsom krizom, poremećajima nakon rata u Ukrajini i visokom inflacijom – što je uzrokovalo značajan rast troškova koje regulacijski okvir nije mogao pravovremeno pratiti. Distributeri, sukladno tada važećoj Uredbi o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije, do travnja 2024. zakonski nisu smjeli podnijeti zahtjev za revizijom, i to je onemogućilo pravodobno usklađivanje tarifa s realnim rastom troškova. Akumulirani gubici stoga nisu posljedica neučinkovitosti, nego izvanrednih okolnosti i regulatornih ograničenja. Regulator je tek u rujnu 2025. donio odluku o izmjenama tarifnih stavki za distribuciju plina, s učinkom koji pokriva tek završni dio trećeg razdoblja. U našem slučaju tarifa je povećana svega 8,7%, što je bitno manje od rasta troškova uzrokovanih inflacijom, rastom cijena radova, materijala i energenata.</p> <p>Posljedica je znatan raskorak između priznatih i stvarnih troškova, koji se bez jednokratne korekcije ne može ispraviti. Novo regulacijsko razdoblje (2027.– 2031.) i pripadajuća metodologija, koja se trenutno finalizira, predviđaju godišnje ažuriranje tarifa i potpuno drugačiji model upravljanja rizicima. Kako bi se u novi sustav ušlo bez distorzija nastalih u razdoblju u kojem pravovremene korekcije nisu bile moguće, nužno je provesti pravovremenu korekciju razlika iz 2021.– 2026. Time se omogućuje stabilan početak novog metodološkog okvira i pravedno poravnanje troškova uzrokovanih izvanrednim tržišnim uvjetima i regulatornim ograničenjima.</p> <p>Stabilan pristup je neophodan faktor koji treba uzeti u razmatranje poglavito s obzirom na činjenicu da se u trenutnom neizvjesnom periodu za srednjoročno i dugoročno planiranje ne može sa sigurnošću utvrditi trajanje distribucije i opskrbe plinom na duži period. Sa nadoknadom gubitaka koje su ODS-ovi pretrpjeli u prethodnom regulatornom razdoblju, a koji su direktna posljedica rata u Ukrajini, opće plinske i energetske krize, zabrani podnošenja zahtjeva za reviziju tarifa do</p>	Nije prihvaćeno	<p>Uvećanje OPEX-a za sve realizirane gubitke ODS</p> <p>Postojeći regulatorni okvir temelji se na principu unaprijed utvrđenih dozvoljenih troškova, pri čemu Metodologija ne predviđa mehanizam za priznavanje ili pokriće ostvarenih poslovnih gubitaka iz prethodnih razdoblja.</p> <p>Iznimno je prema Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina iz 2013., kada je prvi put uvedena metoda poticajne regulacije, odnosno metoda maksimalno dozvoljenog prihoda, bilo omogućeno da planirani iznos OPEX-a za pojedine godine prvog regulacijskog razdoblja može uključiti i dodatni opravdani iznos OPEX-a koji nije postojao niti je bio uključen u dozvoljeni bazni iznos OPEX-a, a koji proizlazi iz obveza operatora na temelju promjena zakonske i podzakonske regulative, planiranog značajnog povećanja opsega djelatnosti te ostalih okolnosti koje su uvjetovale bitno povećanje planiranog iznosa OPEX-a.</p> <p>Napominjemo kako se, u skladu s Metodologijom koja se zasniva na metodi poticajne regulacije, odnosno na metodi maksimalno dozvoljenog prihoda, dozvoljeni prihod operatora određuje na način da pokriva opravdane operativne troškove poslovanja koji se ostvaruju pri obavljanju energetske djelatnosti distribucije plina, amortizaciju reguliranih sredstava te osigurava prinos od reguliranih sredstava. Drugim riječima, dozvoljeni prihod se sastoji od opravdanog OPEX-a i opravdanih kapitalnih troškova (CAPEX), pri čemu se odvojeno analizira učinkovita, odnosno opravdana razina OPEX-a i CAPEX-a kao zasebnih elemenata.</p> <p>Postojeći model poticajne regulacije ne podrazumijeva pokrivanje poslovnih gubitaka iz prethodnih razdoblja, već se opravdana razina dozvoljenih elemenata valorizira i revidira za proteklo razdoblje u okviru redovne revizije dozvoljenih prihoda, a iznimno u okviru izvanredne revizije.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Prihvaćeno / Obrazloženo/ Nije prihvaćeno	Obrazloženje
Načelne primjedbe	EVN Croatia Plin d.o.o.	<p>31.3.2024., kasnim donošenja istih (važeće samo za period 1.10.25-31.12.26) te kako bi operaterima omogućili daljnje ulaganje i održavanje plinske mreže radi stabilnosti i sigurnosti cijelog sustava, potrebno je nadoknaditi trošak gubitaka u narednom regulatornom razdoblju. Na primjer, rat u Ukrajini od veljače 2022. doveo je do povećane neizvjesnosti i značajnog povećanja cijena plina, nakon čega je uslijedila rastuća inflacija, koja još uvijek nije svedena na optimalne parametre. Daljnja argumentacija ovog pristupa je u direktnoj vezi s ciljevima Europske unije o nacionalnoj dekarbonizaciji.</p> <p>Preusmjeravanje plinske mreže prema klimatskoj neutralnosti i diverzifikacija plinske infrastrukture važni su zadaci za industriju i moraju se na odgovarajući način uzeti u obzir u regulatornom sustavu. Stoga je bitno da regulatorno tijelo (HERA) stvori potrebne okvirne uvjete za nadoknadu gubitaka u razumnom roku prilikom definiranja regulatornog sustava kako bi tvrtke mogle održavati stabilnost mreže i sigurnost opskrbe te imale dostatna sredstva za daljnje ulaganje u razvoj mreža i podržati proces transformacije i dekarbonizacije.</p> <p>Priznavanje realiziranih gubitaka na distribuciji bi imalo pozitivne učinke za mrežne operatere i osiguralo bi operaterima održivost daljnjeg poslovanja u narednim godinama.</p> <p><u>Rok za rješavanje zahtjeva za izvanrednu reviziju</u></p> <p>Izmjena Metodologije tarifnih stavki distribucije mora sadržavati izričite odredbe o rokovima za donošenje odluka o zahtjevima za tarifne revizije, kako bi se osigurala usklađenost s obvezama iz sektorskog prava EU-a.</p> <p>Neodređenost odredbe koja bi propisivala rokove za rješavanje zahtjeva za izvanrednu reviziju/promjenu tarifa u Metodologiji za utvrđivanje iznosa tarifnih stavki distribucije plina („Metodologija tarifnih stavki distribucije“) može se smatrati proturječnom pravu EU-a na temelju sljedećeg:</p> <p>Najrelevantnije odredbe nalaze se u Direktivi 2024/1788/EZ (Plinska direktiva): Članak 78 (4): „Države članice osiguravaju da su regulatorna tijela ovlaštena obavljati dužnosti iz stavaka 1., 3. i 6. na učinkovit i žuran način.“</p> <p>Te dužnosti regulatornih tijela uključuju, između ostalog: (i) utvrđivanje ili odobravanje, u skladu s transparentnim kriterijima, tarifa za prijenos ili distribuciju ili njihovih metodologija (kako je propisano člankom 78(1)(p)), (ii) obvezu regulatora da osigura da mrežne naknade koje prikuplja neovisni operator sustava uključuju naknadu za vlasnika/vlasnike mreže, koja osigurava odgovarajuću naknadu mrežnih sredstava i novih ulaganja, pod uvjetom da su ekonomski i učinkovito nastala (kako je propisano člankom 78(3)(d)).</p> <p>Članak 78(4) stavlja obvezu na države članice da opreme regulatore ovlastima za učinkovito i žurno postupanje. Jednom kada su takve ovlasti dodijeljene, njihovo izvršavanje nužno podrazumijeva da i samo regulatorno tijelo mora rješavati zahtjeve – poput izvanredne tarifne revizije – učinkovito i bez nepotrebnog odgađanja.</p> <p>Članak 79(3): „Svaka stranka koja ima pritužbu protiv operatora prijenosnog ili distribucijskog sustava ... može uputiti pritužbu regulatornom tijelu koje, djelujući kao tijelo za rješavanje sporova, donosi odluku u roku od dva mjeseca od primitka pritužbe. To se razdoblje može produljiti za dodatna dva mjeseca ako se zatraže dodatne informacije. Odluka regulatornog tijela obvezujuća je sve dok se ne poništi u žalbenom postupku.“</p> <p>Iako ovaj zahtjev za propisivanjem rokova se odnosi na izvanrednu tarifnu reviziju, a ne na „pritužbu“ u strogoj smislu, ova odredba jasno pokazuje namjeru zakonodavca: regulatorna tijela ne smiju ostaviti pogođene stranke u dugotrajnoj pravnoj neizvjesnosti te moraju donositi obvezujuće odluke u razumnim i unaprijed određenim rokovima.</p> <p>Ovaj okvir dodatno je ojačan širim europskim standardima:</p> <p>Povelja Europske unije o temeljnim pravima, članak 41(1), priznaje pravo na dobru upravu, uključujući pravo da se predmeti riješe u razumnom roku. Povelja, članak 47., i članak 6. Europske konvencije o ljudskim pravima (EKLJP) jamče pravo na pošten postupak u razumnom roku, što se primjenjuje i na upravne postupke koji utječu na građanska prava i obveze.</p> <p>Na nacionalnoj razini, Zakon o općem upravnom postupku (ZUP) popunjava praznine ondje gdje sektorski propisi šute: članak 101. zahtijeva da upravna tijela donesu odluku u roku od 30 dana, odnosno 60 dana kada je potrebno provesti postupak utvrđivanja ili provjeravanja činjenica. Ti se rokovi supsidijarno primjenjuju i na postupke pred HERA-om, gdje bi – zbog npr. potrebe provjere činjenica iz zahtjeva za izvanrednu reviziju – u ovom slučaju vrijedio rok od 60 dana. Prema tome, iako sama Metodologija tarifnih stavki distribucije ne propisuje rokove, HERA je ipak obvezna u skladu s (i) hrvatskim upravnom pravom (ZUP), (ii) sektorskim pravom EU-a (Direktiva 2024/1788/EZ, osobito članci 78(4) i 79(3)), te (iii) standardima EU-a o temeljnim pravima (Povelja i EKLJP) donijeti odluku u razumnom roku.</p>	Nije prihvaćeno	<p>Rok za rješavanje zahtjeva za izvanrednu reviziju</p> <p>Člankom 27. stavkom 10. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti propisano je da se na ostala pitanja u vezi s radom HERA-e koja nisu uređena tim Zakonom primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku.</p> <p>Slijedom navedenoga, rok ne treba biti posebno određen u općem aktu (Metodologiji), jer su postupovne odredbe te rokovi za donošenje odluka/rješenja uređeni energetske zakonima na način da se upućuje na odgovarajuću primjenu Zakona o općem upravnom postupku (30/60 dana od dana dostave urednog zahtjeva prema članku 101. Zakona o općem upravnom postupku).</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Prihvaćeno / Obrazloženo/ Nije prihvaćeno	Obrazloženje
Načelne primjedbe	EVN Croatia Plin d.o.o.	<p><u>Poticaji za efikasne ODS-ove</u></p> <p>HERA predlaže dodatno praćenje ispunjavanja općih standarda kvalitete opskrbe u skladu s općim uvjetima opskrbe plinom, i to uvođenjem koeficijenta za kvalitetu opskrbe kojim se prati ispunjavanje sljedećih standarda: ispitivanje nepropusnosti plinskog distribucijskog sustava, odorizacija plina, hitne intervencije i kontrola kvalitete plina. Naime, koeficijent za kvalitetu opskrbe primjenjuje se kao faktor umanjenja dozvoljenog prihoda za narednu regulacijsku godinu u slučaju neispunjenja standarda u protekloj plinskoj godini, i to u iznosu od 0,0025 po pojedinom općem standardu kvalitete opskrbe, dok se za preostale godine regulacijskog razdoblja utvrđuje u sklopu godišnje korekcije dozvoljenog prihoda.</p> <p>EVN komentar: Efikasni ODS-ovi, s racionaliziranim i optimiziranim operativnim troškovima, imaju ograničeni prostor za apsorpciju inflacijskog učinka, dok neefikasni operatori, koji polaze od viših početnih troškova, ostvaruju razmjerno veće nominalne prilagodbe i povećanja tarifa. Takva situacija i postupanje efikasne ODS-ove dovodi do nejednakog i diskriminirajućeg tretmana na tržištu.</p> <p>Za prijedlog unaprijeđenja molimo pogledajte prijedlog izmjena Članka 7. ovog prijedloga Metodologije.</p> <p><u>Promjene operativnih troškova uzrokovane zakonodavnim promjenama te investicije koje proizlaze iz zakonodavnih promjena ili regulatornih obveza</u></p> <p>Plinski distribucijski sustavi kao prirodni monopoli podliježu reguliranju kako bi se osigurala uravnoteženost između zaštite korisnika i održivosti poslovanja operatera. U tom je okviru od ključne važnosti da se u tarife pravodobno uključe svi troškovi i investicije koji su izravno uzrokovani zakonodavnim ili regulatornim promjenama, a koje operater ne može izbjeći niti na njih može utjecati.</p> <p>U CEER-ovom izvještaju jasno se navode investicije koje proizlaze iz zakonodavnih obveza kao sastavni dio priznatih troškova u gotovo svim europskim zemljama. Regulatorni model treba osigurati da operator ostane financijski održiv i sposoban kontinuirano ulagati u sigurnost, pouzdanost i modernizaciju mreže. Iz CEER-ovog izvještaja proizlazi da:</p> <ul style="list-style-type: none"> o operateri nemaju diskreciju u provedbi zakonom propisanih investicija na takva kapitalna ulaganja ne mogu utjecati, o strana regulatorna praksa (primjer Mađarske) priznaje takve investicije bez odgađanja, kako bi se izbjegao financijski pritisak i kašnjenje u ispunjenju zakonskih obveza <p>Izvor: Stranica 83. Current regulatory frameworks iz Regulatory Frameworks for European Energy Networks 2025 Link: https://www.ceer.eu/wp-content/uploads/2026/01/RFR-2025-Main-report-combined.pdf</p> <p>S obzirom da plinska infrastruktura zahtijeva kontinuirano održavanje i ulaganja u sigurnost, svako administrativno opterećenje koje proizlazi iz zakonodavnih promjena, primjerice Uredba EU 2024/1787 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o smanjenju emisija metana u energetske sektoru i izmjeni Uredbe (EU) 2019/1787 (Metanska Regulatorna), izravno utječe na obavljanje ove usluge. Pravovremeno priznavanje takvih troškova nužno je kako ne bi došlo do smanjenja razine održavanja, odgađanja investicija, povećanja rizika od kvarova, havarija ili sigurnosnih incidenata, narušavanja kontinuiteta i pouzdanosti opskrbe.</p>	<p><i>Obrazloženo</i></p> <p><i>Prihvaćeno</i></p>	<p>Poticajna regulacija prema Metodologiji ima primarnu namjeru poticanje operatora na maksimalnu troškovnu učinkovitost, ali uz zadržavanje ostvarenih ušteda ukoliko iste ostvari tijekom regulacijskog razdoblja zbog optimizacije poslovanja. Međutim, s druge strane svrha regulacije je da postignute uštede i efikasnost trebaju osigurati i dodatnu efikasnost za korisnike u vidu nižih tarifa u narednom regulacijskom razdoblju. U sustavu poticajne regulacije nije prihvatljivo da se rizik neučinkovitosti s operatora, prebacuje neopravdano na teret korisnika sustava te operator treba preuzeti punu odgovornost za upravljanje troškovima unutar zadanih parametara, dokazujući time svoju operativnu učinkovitost.</p> <p>.....</p> <p>Metodologijom se, u dijelu OPEX-a, uvodi podjela operativnih troškova poslovanja na kontrolirane i nekontrolirane. Naime, podjela troškova na kontrolirane, odnosno one troškove na čiju visinu i dinamiku promjene operator svojim odlukama može utjecati te na nekontrolirane, one na čiju visinu i dinamiku promjene operator svojim odlukama, u cijelosti ili djelomično, ne može utjecati, predstavlja preduvjet provođenja <i>benchmarking</i> analize kontroliranih operativnih troškova poslovanja radi utvrđivanja individualne ciljane razine troškova, odnosno faktora učinkovitosti X za regulacijsko razdoblje koji se primjenjuje isključivo za projekciju kontroliranih operativnih troškova za godine regulacijskog razdoblja.</p> <p>Dodatno je dopunjen članak 10. stavak 7. na način da se nekontrolirani OPEX sastoji od opravdanog iznosa troškova za gubitke plina, opravdanog iznosa troška zakupnine-najamnine za korištenje distribucijskog sustava koji nije u vlasništvu operatora i opravdanog iznosa troškova prava korištenja koji uključuje troškove koncesije, troškove prava služnosti i ostale troškove prava korištenja (osim najmova) te opravdanog iznosa troškova obveznih naknada.</p> <p>Također je u članku 11. stavak 6. Metodologije dopunjen na način da se pri utvrđivanju dozvoljenog baznog iznosa kontroliranog OPEX-a u godini T-2 može utvrditi dodatni iznos OPEX-a koji nije postojao u godinama T-4, T-3 i T-2, a koji proizlazi iz planiranog značajnog povećanja opsega djelatnosti te ostalih opravdanih okolnosti.</p>
Članak 3.	Energo d.o.o.	<p>Predlažemo da odnos pondera bude CPI. 50% / Bruto plaće: 50%</p> <p>Primjeri iz prakse drugih zemalja imaju postavljene omjere koji se podjednako ili više oslanjaju na indeks plaća. Primjerice, NPI (NPI - Network operator price index/ Indeks operatera distribucijskog sustava), koji također uzima bruto plaće i CPI kao kombiniranu metodu realnijeg i primjerenijeg indexa te uzima ponder 50% bruto plaće i 50% CPI. Primjenjivo i na Regulatorni Račun.</p>	<p><i>Nije prihvaćeno</i></p>	<p>U skladu s rezultatima analize udjela troškova osoblja u ukupnim operativnim troškovima poslovanja operatora distribucijskih sustava u RH, Metodologijom je definiran omjer 60% : 40% u korist CPI-a, a što predstavlja optimalni odnos koji ujedno osigurava ujednačen tretman među operatorima pri indeksaciji operativnih troškova poslovanja.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Prihvaćeno / Obrazloženo/ Nije prihvaćeno	Obrazloženje
Članak 3.	EVN Croatia Plin d.o.o.	<p>Umjesto:</p> <p>(2) U ovoj Metodologiji koriste se i izrazi koji u smislu ove Metodologije imaju sljedeća značenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – indeks koji predstavlja ponderirani prosjek indeksa potrošačkih cijena i indeksa bruto plaća u pravnim osobama u omjeru 60% : 40%, <p>Promijeniti u:</p> <p>(2) U ovoj Metodologiji koriste se i izrazi koji u smislu ove Metodologije imaju sljedeća značenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – indeks koji predstavlja ponderirani prosjek indeksa potrošačkih cijena i indeksa bruto plaća u pravnim osobama u omjeru 50% : 50%, <p>Obrazloženje:</p> <p>Primjeri iz prakse drugih zemalja imaju postavljene omjere koji se podjednako ili više oslanjaju na indeks plaća. Primjerice, NPI (NPI - Network operator price index/ Indeks operatera distribucijskog sustava), koji također uzima bruto plaće i CPI kao kombiniranu metodu realnijeg i primjerenijeg indexa te uzima ponder 50% bruto plaće i 50% CPI. Primjenjivo i na Regulatorni Račun</p> <p>Izvor: E- control: Annex 2 - Gas DSO regulatory regime for the fourth regulatory period 1 January 2023 – 31 December 2027, str. 46</p> <p>Link: https://www.e-control.at/documents/1785851/0/Regulatory+regime+for+the+fourth+regulatory+period+GAS.pdf/f036510b-f87b-5bb8-83a9-7d7ee06acdbd?t=1698924472231</p>	Nije prihvaćeno	U skladu s rezultatima analize udjela troškova osoblja u ukupnim operativnim troškovima poslovanja operatora distribucijskih sustava u RH, Metodologijom je definiran omjer 60% : 40% u korist CPI-a, a što predstavlja optimalni odnos koji ujedno osigurava ujednačen tretman među operatorima pri indeksaciji operativnih troškova poslovanja.
Članak 7.	EVN Croatia Plin d.o.o.	<p>Učinkovitost u poticajnoj regulaciji treba biti dugoročno nagrađena, a ne jednokratno. Trenutni model iz članka 7. stavka 2. omogućava operatoru da zadrži uštede isključivo unutar regulatornog razdoblja, dok se u sljedećem razdoblju cijela ušteda prenosi isključivo u korist kupaca kroz smanjenje OPEX osnovice. Time operator nema poticaj održavati ili povećavati učinkovitost, jer svi budući efekti pripadaju isključivo krajnjim kupcima već u prvoj godini novog regulatornog perioda.</p> <p>Regulatori u Europskoj uniji, uključujući regulatorna tijela u Ujedinjenom Kraljevstvu, Njemačkoj, Italiji, Belgiji, primjenjuju modele koji omogućuju djelomični prijenos ostvarenih ušteda u izračun nove OPEX baze za sljedeće razdoblje uz određene poticajne mjere ili vremensko raspodjeljivanje ostvarenih ušteda u izračun nove OPEX baze prema unaprijed definiranim pravilima. (Izvor: CEER, Report on Regulatory Frameworks for European Energy Networks 2025, BEL str. 27, GER str. 66, UK str. 70, ITA str. 96)</p> <p>Učinkoviti i efikasni ODS-ovi, da bi mogli zadržati svoju razinu učinkovitosti, moraju biti u mogućnosti donositi odluke o novim zapošljavanjima koja su nužna za funkcionalnost i pouzdano funkcioniranje distribucijskog sustava. „Greenfield“ investitori/ ODS-ovi moraju imati prostor za rast, a s rastom poslovanja prirodno dolazi i povećanje operativnih troškova u okviru OPEX-a ,a koji nije predviđen ovom metodologijom.</p> <p>HERA bi trebala napraviti relevantne studije i analize kojima bi se odredio način izračuna poticaja za učinkovite ODS-ve. EVN predlaže sljedeće poticajne mehanizme za učinkovite ODS-ove:</p> <p>Prijedlog 1:</p> <p>Prenosi se dio ušteda u sljedeće razdoblje:</p> $\text{Novi_OPEX} = \text{Ostvareni_OPEX} + (\alpha \times (\text{Dozvoljeni_OPEX} - \text{Ostvareni_OPEX}))$ <p>gdje je:</p> <p>α = koeficijent zadržavanja ušteda (0,3 do 0,5)</p> <p>Prijedlog 2:</p> <p>Operator zadržava uštedu kroz N godina, neovisno o prijelazu u novo razdoblje:</p> $\text{Godišnji_bonus} = (\text{Dozvoljeni_OPEX} - \text{Ostvareni_OPEX}) / N$ <p>gdje N je 5 godina.</p> <p>Predloženi mehanizmi ne dovode do značajnog povećanja tarifnog opterećenja kupaca. Naprotiv, on omogućuje stabilniji OPEX trend i doprinosi održivosti sustava dugoročno, uz istodobno uklanjanje sadašnje asimetrije u kojoj se neefikasnost prenosi naprijed, a efikasnost poništava.</p>	Nije prihvaćeno	<p>Poticajni mehanizam definiran člankom 7. Metodologije, omogućava operatoru da za sebe zadrži sve uštede nastale u okviru tekućeg regulacijskog razdoblja, jer se ostvarene uštede ne uzimaju u obzir kod redovne revizije za regulacijsko razdoblje. U suprotnome, revidirani dozvoljeni OPEX odredio bi se u nižem iznosu od prethodno planiranog, s obzirom na niži stvarno ostvareni OPEX, te bi dozvoljeni prihod u narednom regulacijskom razdoblju operatoru bio odgovarajuće umanjeno. Međutim, kao bazni OPEX za naredno regulacijsko razdoblje smatrat će se ostvareni OPEX, koji će ujedno predstavljati ulazni element (input) za provedbu usporedne analize operativnih troškova poslovanja i utvrđivanje individualnog koeficijenta učinkovitosti za regulacijsko razdoblje. Navedenim mehanizmom omogućava se pravedna raspodjela ostvarenih ušteda između operatora i korisnika, odnosno sprečava se neopravdano ostvarenje profita operatora, s obzirom da je operator prethodno ostvarene uštede već zadržao i temeljem istih ostvario dodatni profit.</p> <p>Poticajna regulacija prema Metodologiji upravo ima primarnu namjeru poticanje operatora na maksimalnu troškovnu učinkovitost, ali uz zadržavanje ostvarenih ušteda ukoliko iste ostvari tijekom regulacijskog razdoblja zbog optimizacije poslovanja. Međutim, s druge strane svrha regulacije je da postignute uštede i efikasnost trebaju osigurati i dodatnu efikasnost za korisnike u vidu nižih tarifa u narednom regulacijskom razdoblju. U sustavu poticajne regulacije nije prihvatljivo da se rizik neučinkovitosti s operatora, prebacuje neopravdano na teret korisnika sustava te operator treba preuzeti punu odgovornost za upravljanje troškovima unutar zadanih parametara, dokazujući time svoju operativnu učinkovitost.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Prihvaćeno / Obrazloženo/ Nije prihvaćeno	Obrazloženje
Članak 9.	E.ON Distribucija plina d.o.o.	<p>Koeficijent za kvalitetu opskrbe u regulacijskoj godini “t” je predviđen na način da može utjecati na umanjenje dozvoljenog prihoda za narednu regulacijsku godinu u slučaju neispunjenja standarda u protekloj plinskoj godini. Nije propisano imali li mogućnosti povećanja dozvoljenog prihoda za slučaj ispunjenja standarda? Ispada kako je ispunjenje standarda kvalitete opskrbe obavezno, inače se umanjuje dozvoljeni приход.</p> <p>Prijedlog: promjena formule na način kako je dolje napisano tj. da koeficijent kvalitete opskrbe može utjecati na umanjenje, ali i <u>povećanje dozvoljenog prihoda u max iznosu 1%</u>, sve ovisno kako će kretati za svaku od 4 definirane aktivnosti kvalitete opskrbe.</p> $DP_t^p = (OPEX_t^p + PRO_t^p + PS\delta_t - (P_{PRIK_t^p} + P_{NU_t^p} + P_{OST_t^p})) / (1 \pm Q_t)$ <p>Napomena: u formuli i prijedlogu Metodologije piše “Q”, dok je u pojašnjenju formule upisano “Q_t” pa to treba ispraviti!</p>	<p><i>Nije prihvaćeno</i></p> <p><i>Prihvaćeno</i></p>	<p>Ispunjavanje standarda kvalitete opskrbe plinom je propisana obveza operatora koja proizlazi iz Općih uvjeta opskrbe plinom te HERA smatra kako operatori ne bi trebali dobivati dodatne poticaje za ispunjavanje propisanih obveza. U okviru Metodologije se dodatno prati i potiče ispunjavanje standarda kvalitete, i to kroz umanjenje dozvoljenog prihoda u slučaju neispunjenja jednog ili više standarda.</p> <p>Dopunjena formula.</p>
Članak 10.	E.ON Distribucija plina d.o.o.	<p>Stavak (9) neodrživ obzirom na stvarne/postojeće Ugovore o zakupu mreže gdje je ista i nekoliko puta veća od zakupnine koja se priznaje kako starom tako i prijedlogom nove Metodologije.</p> <p>Prijedlog: priznati trošak zakupnine mreže koji je definiran postojećim ugovorima koji su pisani prije 30 godina, a za nove isti definirati kroz %-tak prihoda ostvarenog od mreže koja je u zakupu tj. zakupninu za korištenje mreže definirati na isti način kako je definirana koncesijama naknada u Zakonu o koncesijama. Na taj način bi se riješio veliki problem po kojima lokalne zajednice koje su vlasnici mreže za zakupninu mogu tražiti i traže iznose koji su nerealno visoki i dovode u pitanje poslovanje i isplativost istoga.</p> <p>Konkretan primjer: E.ON Distribucija plina ima u zakupu mrežu od Grada Kutine, Grada Popovače i općine V. Ludina te plaća tri puta veće iznose zakupnine nego je to Metodologijom definirano kao priznati trošak. Jedna ovakva razlika još se nekako i može anulirati kroz efikasnost poslovanja, ali s obzirom da nam uskoro kada istječu koncesije koje su davane prije 30 godina (za koje se do sada plaćala samo koncesijska naknada) kada će sve lokalne zajednice kod povratka mreže definirane koncesijskim ugovorom tražiti naknadu za zakupninu mreže (jer ista postaje njihova), budući će se koncesijska naknada plaćati županija. Ako se ovaj dio bolje ne definira Metodologijom postoji stvaran problemu smislu priznavanja nekontroliranih troškova za zakupninu mreže.</p>	<p><i>Nije prihvaćeno</i></p>	<p>HERA je provela dodatne analize na uzorku svih operatora u RH vezano uz iznose zakupnina u odnosu na ukupne operativne troškove poslovanja operatora kao i dozvoljeni приход, a koje su pokazale neujednačenost rezultirajućih jediničnih naknada među operatorima, stoga propisivanje ove vrste naknada u skladu sa prijedlogom ES nije moguće na način koji bi osigurao jednak tretman svim operatorima.</p> <p>Priznavanje troška zakupnine-najamnine za korištenje distribucijskog sustava najviše do iznosa zbroja opravdanog troška amortizacije i prinosa od reguliranih sredstava omogućuje jednak tretman operatora koji imaju mrežu u vlasništvu i onih koji imaju mrežu u najmu.</p> <p>Također, napominje se da je zakupnina-najamnina za korištenje distributivnog sustava tržišna kategorija, čija visina nije propisana zakonskim i podzakonskim okvirom. Odredbe o priznavanju troška zakupnine-najamnine odnose se na visinu troška koji je regulatorno priznat u smislu maksimalnog opravdanog troška kojeg će plaćati korisnici i krajnji kupci kroz trošak distribucije i krajnju cijenu plina, no ujedno predstavljaju i indicaciju koju bi trebali uzimati u obzir i najmodavci plinske mreže kod ugovaranja zakupa s operatorima, a kako bi sam model distribucije plina bio dugoročno održiv.</p>
Članak 10.	EVN Croatia Plin d.o.o.	<p>Stavak (7)</p> <p>Umjesto teksta ispod:</p> <p>„Nekontrolirani OPEX sastoji se od opravdanog iznosa troškova nabave plina za pokriće dozvoljenih gubitaka plina u distribucijskom sustavu (u daljnjem tekstu: troškovi za gubitke plina), opravdanog iznosa troška zakupnine-najamnine za korištenje distribucijskog sustava koji nije u vlasništvu operatora i opravdanog iznosa troškova prava korištenja koji uključuje troškove koncesije i ostale troškove prava korištenja (osim najmov).“</p> <p>potrebno je preciznije definirati ostale troškove prava korištenja (osim najmov) na sljedeći način:</p> <p>„Nekontrolirani OPEX sastoji se od opravdanog iznosa troškova nabave plina za pokriće dozvoljenih gubitaka plina u distribucijskom sustavu (u daljnjem tekstu: troškovi za gubitke plina), opravdanog iznosa troška zakupnine-najamnine za korištenje distribucijskog sustava koji nije u vlasništvu operatora i opravdanog iznosa troškova prava korištenja koji uključuje troškove koncesije, troškove prava služnosti i ostale troškove prava korištenja (osim najmov).“</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Navedeni trošak prava služnosti predstavlja trošak prava korištenja i kao takav mora biti uvršten u gore navedenu formulaciju stavka (7) članka 10 Metodologije. Trošak prava služnosti ugovara se u fiksnom iznosu, indeksira se svake godine i traje cijelo vrijeme dok traje koncesija te nema utjecaja na učinkovitost poslovanja društva, u smislu da društvo može utjecati na isto. Služnost je zakonska obveza svakog DSO koja se plaća osobama javnog prava kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hrvatskim cestama; - ŽUC; - Gradovima; - Hrvatskim vodama; - HŽ Infrastrukturi; - Općinama; - Ministarstvima; - Plinacru 	<p><i>Prihvaćeno</i></p>	<p>Prihvaća se primjedba te se predlaže dopuniti članak 10. stavak 7. na način da se nekontrolirani OPEX sastoji od opravdanog iznosa troškova za gubitke plina, opravdanog iznosa troška zakupnine-najamnine za korištenje distribucijskog sustava koji nije u vlasništvu operatora i opravdanog iznosa troškova prava korištenja koji uključuje troškove koncesije, troškove prava služnosti i ostale troškove prava korištenja (osim najmov) te opravdanog iznosa troškova obveznih naknada.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Prijhvaćeno / Obrazloženo/ Nije prihvaćeno	Obrazloženje
Članak 10.	Termoplina d.d. i Plin Konjščina d.o.o.	<p>Kontrolirani i Nekontrolirani OPEX</p> <p>Podržavamo prijedlog da se troškovi podijele na ove dvije skupine, i da se nekontrolirani troškovi priznaju u punom iznosu. <i>Predlažemo da se u nekontrolirane troškove ubrajaju i primjerice: naknada HERA-i, komunalne, vodne naknade, pravo služnost i sl., a ne samo troškovi nabave plina za pokriće gubitaka, zakup i koncesija. Smatramo kako regulator treba definirati skupinu „nekontroliranih“ troškova i iste priznati na bazi stvarnih troškova svakog ES</i></p> <p>Neopravdani troškovi</p> <p>Predlažemo da prag neopravdanih troškova podignemo sa 1,5% na 3%. Naime, u RH samo porezno priznate donacije iznose 2% ukupnih prihoda. Regulator u ovu kategoriju troškova pored donacija ubraja još i niz drugih troškova poput primjerice reprezentacije, vrijednosnog usklađenja i rezerviranja, a što predstavlja uobičajene, dozvoljene poslovne troškove svakog poslovnog subjekta.</p> <p>U ovoj kategoriji nalazi se veći broj troškova, a dozvoljeni prag je znatno niži nego što je to porezni sustav odredio samo za jednu vrstu troška (donacija).</p> <p>Nadalje, računovodstvene politike nalažu poslovnim subjektima da u svojim troškovima iskazuju i rezerviranja za neiskorišteni godišnji odmor – radnici će taj godišnji odmor iskoristiti do 30.6. slijedeće godine. <i>Po svojoj prirodi ova stavka nije usporediva s troškovima nabave roba, radova ili usluga, stoga predlažemo izuzimanje prihoda i troškova s tog naslova iz ove metodologije.</i></p>	<p>Prijhvaćeno</p> <p>Nije prihvaćeno</p>	<p>Kontrolirani i Nekontrolirani OPEX</p> <p>Prihvaća se prijedlog u dijelu proširenja definicije nekontroliranih troškova operatora na način da isti obuhvaćaju i troškove obveznih naknada, a koji se odnose i na naknadu regulatoru.</p> <p>.....</p> <p>Neopravdani troškovi</p> <p>Analiza neopravdanih troškova poslovanja u proteklom regulacijskim razdobljima ukazuje da je prag od 1,5% postavljen realno. Isto tako, HERA smatra kako je kumulativnim tretmanom dozvoljenih stavki operativnih troškova do zajedničke dopuštene granice od 1,5% spriječen nejednaki tretman operatora s različitim iznosima pojedinih navedenih troškova. Stoga HERA smatra kako je opravdano zadržati trenutno metodološko ograničenje u pogledu izuzimanja neopravdanih troškova u ukupnom iznosu od 1,5% kako bi se zadržao isti regulatorni tretman, a s obzirom da je distribucija plina regulirana energetska djelatnost, ukazujemo i kako troškovi ne mogu imati isti porezni i regulatorni tretman.</p>
Članak 11.	E.ON Distribucija plina d.o.o.	<p>Stavka (3) – vidi komentar na koeficijent u načelnim primjedbama temeljem kojega prozirati prijedlog za reviziju stavka (3) ovoga Članka.</p> <p>Prijedlog:</p> <p>(3) Koeficijent učinkovitosti (X) predstavlja koeficijent prilagodbe kontroliranih operativnih troškova poslovanja tijekom regulacijskog razdoblja, uzimajući u obzir ciljanu razinu učinkovitosti koja se utvrđuje na temelju usporedne analize operativnih troškova u T-2 godini i učinkovitosti poslovanja operatora distribucijskog sustava definiranog individualnim pristupom primjenom (točno definirati statističku metodu/metode koja će se koristiti).</p>	<p>Nije prihvaćeno</p>	<p>Propisivanje Metodologijom točno određene statističke metode odnosno kombinacije metoda za provedbu usporedne analize operativnih troškova i učinkovitosti poslovanja operatora distribucijskih sustava ne bi dovelo do veće transparentnosti postupka kako se implicira u primjedbi, jer rezultate analize i iznose koeficijentata učinkovitosti po pojedinim operatorima ionako nije moguće unaprijed utvrditi kad bi metode i bile definirane samom Metodologijom, a zbog činjenice da HERA kao regulatorno tijelo jedina raspolaže podacima svih operatora potrebnima za provedbu analize.</p> <p>Također, obzirom na specifičnosti RH tržišta i velike razlike među operatorima distribucijskog sustava, HERA smatra da bi propisivanje točno određenih metoda, a prije njihovog testiranja, dovelo do nepotrebnih ograničavanja u okviru modela regulacije distribucije plina, kao i nemogućnosti unaprjeđivanja korištenih modela i parametara kroz buduća regulacijska razdoblja.</p> <p>Usporedna analiza operativnih troškova provodit će se temeljem podataka zaprimljenih u sklopu zahtjeva za iznose tarifnih stavki u zadnjoj godini prethodnog regulacijskog razdoblja, a rezultate analize kao i korištene metode HERA će javno objaviti kod donošenja odluka o iznosima tarifnih stavki za distribuciju plina za regulacijsko razdoblje.</p>
Članak 11.	Termoplina d.d. i Plin Konjščina d.o.o.	<p>Koeficijent učinkovitosti (X) i dodatno utvrđivanje neopravdanih troškova</p> <p>Osim opisne definicije Metodologijom nije određeno na koji način i kojom formulom se utvrđuje predmetni koeficijent. U kontekstu izračuna učinkovitosti poslovanja svih ODS- u RH iskazujemo bojazan da će prosječni podatak dobiven raznim statističkim metodama negativno utjecati na manji broj operatora distribucijskog sustava koji su neovisno od činjenice da se nije pristupilo korigiranju tarife distribucije na bazi 2020. godine sve do 1.10.2025. godine ipak realizirali sve planirane investicije korištenjem vanjskih izvora financija. Nasuprot ovoj manjini postoji veliki broj istovrsnih energetskih subjekata koji su ciljano održavali „hladni pogon“, smanjujući svaki drugi trošak, a što bi neutemeljeno moglo dovesti do zaključka njegove veće učinkovitosti na troškovnoj strani.</p> <p><i>Stoga, predlažemo da se kod određivanja koeficijenta učinkovitosti anulira učinak operatora koji nisu imali realne troškove iz gore navedenih okolnosti, a sve kako se pojedine operatore primjenom statističke metode ne bi dovelo u nepovoljni položaj ponovno zbog nedostataka Metodologije.</i></p>	<p>Obrazloženo</p>	<p>Usporedna analiza operativnih troškova i učinkovitosti poslovanja i određivanje ciljane razine učinkovitosti operatora provodit će se primjenom jedne ili više statističkih metoda, kao što su neparametarska i deterministička metoda DEA (<i>Data Envelopment Analysis</i>) ili parametarska i stohastička metoda SFA (<i>Stochastic Frontier Analysis</i>). Ove metode funkcioniraju na način da ulazne resurse, poput troškova radne snage, materijala, troškova održavanja i usluga (<i>inputs</i>) stavljaju u omjer s ostvarenim rezultatima, poput duljine mreže i broja korisnika (<i>outputs</i>), dodatno s korekcijom za egzogene faktore (gustoća naseljenosti, konfiguracija terena, klimatski uvjeti i sl.), kako bi se utvrdilo koliko učinkovito pojedini operater pretvara uložena u isporučena sredstva u usporedbi s najboljima u sektoru. Ujedno se metodama razmatraju višegodišnji podaci, upravo s ciljem anuliranja eventualnih distorzija u ostvarenju operativnih troškova (u odnosu na kapitalne troškove).</p> <p>S obzirom na relativno velik broj operatora plinskog distribucijskog sustava u RH, kao i primjenu samih metoda koje su već dugi niz godina u primjeni u europskim i svjetskim regulatornim mehanizmima, a koje na sustavan i objektivan način uzimaju u obzir različitost i specifičnost operatora, HERA smatra da je opravdano provesti <i>benchmarking</i> i rezultate primijeniti za određivanje koeficijenta učinkovitosti (X) za 4. regulacijsko razdoblje.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Prihvaćeno / Obrazloženo/ Nije prihvaćeno	Obrazloženje
Članak 12.	E.ON Distribucija plina d.o.o.	<p>Vidi opći komentar gore pod „TROŠKOVI NABAVE PLINA ZA POKRIĆE GUBITAKA“</p> <p>Stavak (4) – vidi komentar gore pod „KOEFIČIJENT UČINKOVITOSTI X“, zadnji komentar.</p> <p>Prijedlog: izbaciti ovaj stavak tj. odustati od zadnje utvrđene stope gubitka plina tj. stopa treba ostati 3% za sve operatere.</p> <p>Stavak (7) – vidi komentar i prijedlog pod Člankom 10.</p>	Nije prihvaćeno	<p>Vezano uz priznatu stopu gubitaka plina, HERA zadržava do sada korišteni regulatorni pristup kod priznavanja, tj. utvrđivanja dozvoljene stope gubitaka plina prema zadnjim dostupnim stvarnim podacima odnosno gubicima, ali se Metodologija nadograđuje u dijelu poticaja i to u vidu smanjenja stope i/ili postizanja niže cijene pri čemu operator zadržava sve ostvarene uštede u regulacijskom razdoblju. Regulatorni pristup u ovom dijelu se dodatno nadograđuje godišnjom korekcijom gubitaka plina u dijelu količina i priznate cijene plina za gubitke.</p> <p>Vezano uz cijenu plina za gubitke, važno je dodatno pojasniti kako cijena propisana Metodologijom, odnosno referentna cijena plina, predstavlja najvišu priznatu cijenu plina za gubitke. Namjera Metodologije je, a u cilju veće transparentnosti i predviđivosti modela poticajne regulacije, definiranje načina utvrđivanja referentne cijene plina za gubitke kako bi ista bila poznata operatorima u trenutku ugovaranja plina za gubitke. Potrebno je istaknuti kako Metodologija ne propisuje način i rokove ugovaranja plina za gubitke, nego definira referentnu cijenu i istodobno daje poticaj za ugovaranje niže cijene u vidu zadržavanja ušteda.</p> <p>HERA je provela dodatne analize na uzorku svih operatora u RH vezano uz iznose zakupnina/koncesija u odnosu na ukupne operativne troškove poslovanja operatora kao i dozvoljeni prihod, koje su pokazale neujednačenost predmetnih naknada među operatorima, stoga propisivanje ove vrste naknada u skladu sa prijedlogom nije moguće na način koji bi osigurao jednak tretman svim operatorima.</p> <p>Dodatno, priznavanje troška zakupnine-najamnine za korištenje distribucijskog sustava najviše do iznosa zbroja opravdanog troška amortizacije i prinosa od reguliranih sredstava omogućuje jednak tretman operatora koji imaju mrežu u vlasništvu i onih koji imaju mrežu u najmu.</p>
Članak 12.	Termoplin d.d. i Plin Konjščina d.o.o.	<p>Referentna cijena za gubitke u potpunosti se oslanja na formulu iz Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu čija je primjena u ovom trenutku upitna obzirom na vanjsko okruženje i geopolitičku situaciju. Potrebno je ugraditi mehanizme izmjene formule ukoliko dođe do promjene u ishodišnoj Metodologiji.</p> <p>Referentna cijena plina za gubitke iz čl. 12. st. 5. utvrđuje se za prvu godinu regulacijskog razdoblja T (2027.). Ista bi se trebala bazirati na cijenama terminskih ugovora koji će biti evidentirani na tržištu TTF u razdoblju od 1.5. do 30.6.2026. godine što znači da bi u tom razdoblju ODS trebao imati već raspisan i proveden natječaj za odabir opskrbljivača, a sve kako bi bez ulaska u dodatni rizik osigurao i stvarnu dobavu plina za gubitke po istoj cijeni.</p> <p>Za prvu godinu regulacijskog razdoblja (2027.) to nije izvedivo obzirom da ODS u razdoblju svibanj-lipanj 2026. godine ima na raspolaganju količine iz Uredbe o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu odnosno nema vjerodostojnu informaciju da li će konzumacija Uredbe biti produljena nakon 30.9.2026. godine ili ne. U ovom segmentu trošak ODS-a u značajnoj mjeri oslanja se na geopolitičku situaciju i vanjske rizike, tržišna nabava plina za gubitke po predloženom modelu moguća je tek za godinu T+1 (2028.) i pod uvjetom da u razdoblju svibanj-lipanj 2027. godine ne postoji primjena Uredbe o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu plina.</p>	Obrazloženo	<p>Cijena propisana Metodologijom predstavlja najvišu priznatu cijenu plina za gubitke te daje predviđivost operatorima kod ugovaranja plina za gubitke. Naime, na operatoru je da na tržišnim principima osigura nabavu plina, a imajući u vidu formulu i poticajni model propisan Metodologijom. Operator bi trebao, uz poznavanje svog profila potrošnje i razine gubitaka, optimizirati svoj portfelj unutar zadanih referentnih okvira.</p> <p>Ujedno se naglašava da je propisana formula za utvrđivanje referentne cijene istovjetna formuli za utvrđivanje troška nabave plina iz Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu, a prema kojoj se operatorima trenutno, do 30. rujna 2026., omogućava nabava plina prema Uredbi o otklanjanju poremećaja na tržištu energije. Ukoliko će propisi Vlade RH koji su doneseni s ciljem otklanjanja poremećaja na domaćem tržištu energije vrijediti i nakon 30. rujna 2026., HERA će prilikom opravdanosti nabavne tržišne cijene plina za gubitke iste propise uzeti u obzir.</p> <p>S obzirom da se, uslijed izrazite dinamike promjene uvjeta na energetske tržištima uvjetovanih geopolitičkom situacijom, ne može predvidjeti primjena navedenih posebnih propisa Vlade RH i nakon 30. rujna 2026., iz pozicije operatora bilo bi oportuno osigurati nabavu plina za gubitke za naredno razdoblje prema tržišnim principima uvažavajući propisanu formulu za utvrđivanje referentne cijene plina.</p>
Članak 13.	E.ON Distribucija plina d.o.o.	<p>Stavak (2) – svjesni činjenice kako nije realno da se ovih 35 godina promjeni na niže svejedno treba razmisliti o prijedlogu koji je E.ON već slao tj. da se za nove plinovode vijek upotrebe smanji sve u skladu sa Strategijom nisko ugljičnog razvoja RH do 2030. s pogledom do 2050. i EU Green deal od strane EU Komisije plinovodi i prateća infrastruktura bi se trebali amortizirati do 2050. godine i na taj način treba prilagoditi amortizacijsku stopu za novu infrastrukturu do 2050.</p> <p>Prijedlog:</p> <p>Za nove plinovode u koje će se investirati u 4. regulatornom razdoblju definirati amortizaciju za svaki novoizgrađeni plinovod na način da se ulaganje vrati do 2050. godine.</p>	Nije prihvaćeno	<p>Obzirom da predmetne odredbe nisu u cijelosti transponirane u hrvatski zakonodavni okvir, predmetni prijedlog će se razmotriti kada se definiraju planovi za utilizaciju postojeće i nove plinske distributivne mreže u okviru navedenih strategija i planova, odnosno unaprjeđenja zakonodavnog okvira u navedenom kontekstu.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Prihvaćeno / Obrazloženo/ Nije prihvaćeno	Obrazloženje
Članak 16.	EVN Croatia Plin d.o.o.	<p>Prijedlog 3: (6) Posebno je važno naglasiti da hrvatsko tržište kapitala nema razvijeno domaće tržište korporativnih obveznica te stoga izračun stope povrata na vlasnički kapital unutar WACC-a ne bi trebao uključivati referentne prinose iz nelikvidnog ili nereprezentativnog obvezničkog tržišta. Radi izbjegavanja sumnje, „tržište kapitala“, koje je izričito navedeno u predloženoj Metodologiji, za potrebe izračuna stope povrata na kapital unutar WACC-a, ne uključuje tržište duga, a time i korporativne obveznice, što je razlog zašto smo adresirali ovu temu Prijedloga 3.</p> <p>Obrazloženje: Dostupni podaci o trgovanju na Zagrebačkoj burzi u 2025. godini jasno pokazuju da hrvatsko tržište korporativnih obveznica nije dovoljno razvijeno, likvidno niti reprezentativno da bi se na njemu temeljio izračun referentnih prinosa i tržišne premije rizika kao ključnih ulaznih parametara WACC-a. Orderbook promet obveznica iznosi svega 23,4 milijuna EUR u cijeloj 2025. godini, za razliku od tržišta dionica koje čini glavninu trgovanja na zagrebačkoj burzi, i to omjeru trgovanja od 96% u odnosu na obveznice u iznosu 0,3%. Izvor: https://zse.hr/json/documents/trading_reports/en/XZAG-TradingReport-2025.zip</p> <p>Ujedno, većinu prometa na burzi čine državne obveznice (RHMF) koja se koristi u izračunu nerizične kamatne stope unutar WACC izračuna.</p> <p>Navedeni podatak upućuje na činjenicu da hrvatsko tržište obveznica nije dovoljno duboko niti likvidno da bi se na temelju kretanja cijena na tom tržištu mogla izvesti pouzdana izvedena stopa prinosa, a pogotovo ne tržišni signal udjela korporativnog kreditnog rizika.</p>	Obrazloženo	<p>Prijedlog 3</p> <p>Ukoliko se navedeni prijedlog odnosno primjedba odnosi na nerizičnu stopu povrata koja se po definiciji utvrđuje temeljem prosječne nominalne kamatne stope zadnje tri emisije obveznica s dospijecom od deset ili više godina izdanih od strane Republike Hrvatske, važno je istaknuti kako se u okviru CAPM modela ovaj parametar izvodi iz ostvarenih kamata na obveznice RH, a ne dionice kako se to implicira predmetnom primjedbom.</p>
Članak 17.	E.ON Distribucija plina d.o.o.	<p>Stavak (2) – vidi komentar i prijedlog gore pod „POTICAJI“.</p> <p>Stavak (2) – promijeniti kako bi bio u skladu sa prijedlogom iskazanim u komentaru na Članak 9, pa bi stavak (2) ovog Članka glasio:</p> <p>Prijedlog:</p> <p>(2) Koeficijent za kvalitetu opskrbe primjenjuje se kao faktor umanjena ili uvećanja dozvoljenog prihoda u narednoj regulacijskoj godini u slučaju neispunjenja ili ispunjavanja standarda u protekloj plinskoj godini, dok se za preostale godine regulacijskog razdoblja utvrđuje u sklopu godišnje korekcije dozvoljenog prihoda.</p>	Nije prihvaćeno	<p>Ispunjavanje standarda kvalitete opskrbe plinom je propisana obveza operatora koja proizlazi iz Općih uvjeta opskrbe plinom te HERA smatra kako operatori ne bi trebali dobiti poticaje za ispunjavanje propisanih obveza. U okviru Metodologije se dodatno prati i potiče ispunjavanje standarda kvalitete, i to kroz umanjene prihoda u slučaju neispunjenja jednog ili više standarda.</p>
Članak 19.	Energo d.o.o.	<p>Predlažemo da se uz postojeće parametre uvrsti i parametar – WACC.</p> <p>Mišljenja smo da WACC ne bi trebao ostati nepromijenjen za svo vrijeme trajanja regulatornog perioda, jer predstavlja jedan od ključnih elemenata u određivanju tarifa. Svjedoci smo konstantnih promjena na tržištu, te se godišnjim ažuriranjem WACC-a postiže ujednačeniji utjecaj na tržišne promjene a samim time i na pravovremene promjene tarifa bilo to u „plus“ ili u „minus“.</p> <p>Temeljem navedenoga predlažemo revidirati WACC na godišnjoj razini kako bi se pravovremeno anuliralo potencijalno nestabilna kretanja na tržištu.</p>	Nije prihvaćeno	<p>WACC koji predstavlja nominalnu vrijednost ponderiranog prosječnog troška kapitala prije oporezivanja utvrđuje se za cijelo regulacijsko razdoblje u istom iznosu, a objavljuje prije podnošenja zahtjeva za određivanje iznosa tarifnih stavki, čime se operatorima daje predvidiv okvir za planiranje i realizaciju investicija za cijelo petogodišnje regulacijsko razdoblje. HERA smatra kako trenutni regulatorni okvir u sklopu godišnje korekcije tarifnih stavki prepoznaje sve bitne izmjene koje imaju neposredni utjecaj na poslovanje operatora, dok se isto tako smatra opravdanim zadržati dosadašnji pristup petogodišnjem okviru za realizaciju investicije, a time i priznavanja prinosa kroz WACC-a.</p> <p>Važno je istaknuti da je jedna od osnovnih pretpostavki regulatornog pristupa sigurnost regulatornog okvira i budućih očekivanja. U istom kontekstu je potrebno promatrati i propisani, odnosno odobreni petogodišnji investicijski okvir u sklopu kojeg operatori realiziraju investicije i dobivaju priznati prinos na iste u visini WACC-a.</p> <p>Važno je naglasiti i da se WACC utvrđuje prije početka regulacijskog razdoblja, i to sa ugrađenim mehanizmom očekivanih budućih prinosa.</p> <p>Nadalje, a u slučaju izvanrednih tržišnih promjena koje se nisu mogle predvidjeti u trenutku definiranja WACC-a, a za koje se procjenjuje da bi mogle imati značajan utjecaj na razinu dozvoljenog prinosa tijekom regulacijskog razdoblja, Metodologija uključuje mogućnost provođenja izvanredne revizije dozvoljenih prihoda.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Prihvaćeno / Obrazloženo/ Nije prihvaćeno	Obrazloženje
Članak 19.	EVN Croatia Plin d.o.o.	<p>Umjesto:</p> <p>(1) U godinama regulacijskog razdoblja T, T+1, T+2 i T+3 provodi se godišnja korekcija dozvoljenog prihoda i iznosa tarifnih stavki za preostale godine regulacijskog razdoblja primjenom odgovarajućih formula iz ove Metodologije, i to na temelju korekcije sljedećih elemenata:</p> <ul style="list-style-type: none"> – planiranog iznosa kontroliranog OPEX-a, – koeficijenta za kvalitetu opskrbe, – planiranih distribuiranih količina plina, – planiranog iznosa nekontroliranog OPEX-a, u dijelu planiranog iznosa troškova za gubitke plina. <p>potrebno je dodati još jedan bitan parametar - WACC, a koji je standard kod godišnjih korekcija tarifa, odnosno „roll-up“ unutar zemalja članica CEER-a:</p> <p>(1) U godinama regulacijskog razdoblja T, T+1, T+2 i T+3 provodi se godišnja korekcija dozvoljenog prihoda i iznosa tarifnih stavki za preostale godine regulacijskog razdoblja primjenom odgovarajućih formula iz ove Metodologije, i to na temelju korekcije sljedećih elemenata:</p> <ul style="list-style-type: none"> – planiranog iznosa kontroliranog OPEX-a, – koeficijenta za kvalitetu opskrbe, – planiranih distribuiranih količina plina, – planiranog iznosa nekontroliranog OPEX-a, u dijelu planiranog iznosa troškova za gubitke plina – WACC <p>Obrazloženje:</p> <p>Navedeni „roll-up“ je potrebno primijeniti na sve DSO, sudionike tržišta, uključujući i Regulatorni Račun. WACC ne može ostati „zamrznut“ za vrijeme cijelog trajanja regulatornog perioda, jer predstavlja ključan faktor koji ima značajan utjecaj na određivanje tarifa. Kretanja na tržištu te promjene svih parametara je potrebno reflektirati ne samo na utvrđivanje tarifnih stavki u „normalnom“ modelu već je isto potrebno reflektirati i na Regulatorni Račun, što je normalna praksa svih članica EU. Istim se postiže jednak i ujednačen tretman između svih DSO kako se određena grupa DSO ne bi dovela u povoljniji odnosno nepovoljniji položaj u odnosu na druge. Isto predstavlja reflektiranje tržišnih parametara na godišnjoj bazi za sve DSO te adekvatne pravovremene promjene tarifa na gore ili na dole. Isto predstavlja standard unutar svih zemalja CEER-a.</p> <p>WACC se revidira na godišnjoj bazi te se pojedini parametri ažuriraju godišnje na temelju 12-mjesečnog prosjeka i stoga odražavaju trenutne nestabilne uvjete na financijskom tržištu.</p> <p>Izvor: Stranica 20. Current regulatory frameworks iz Regulatory Frameworks for European Energy Networks 2025 Link: https://www.ceer.eu/wp-content/uploads/2026/01/RFR-2025-Main-report-combined.pdf</p> <p>Austria – annual adjustment 20, https://www.ceer.eu/wp-content/uploads/2026/01/RFR-2025-Main-report-combined.pdf Estonia – annual adjustment 54, https://www.ceer.eu/wp-content/uploads/2026/01/RFR-2025-Main-report-combined.pdf Iceland – annual adjustment 87, https://www.ceer.eu/wp-content/uploads/2026/01/RFR-2025-Main-report-combined.pdf Luxemburg – annual adjustment 108, https://www.ceer.eu/wp-content/uploads/2026/01/RFR-2025-Main-report-combined.pdf Netherlands – annual adjustment 115, https://www.ceer.eu/wp-content/uploads/2026/01/RFR-2025-Main-report-combined.pdf Portugal – annual adjustment 138, https://www.ceer.eu/wp-content/uploads/2026/01/RFR-2025-Main-report-combined.pdf Slovakia: 148, https://www.ceer.eu/wp-content/uploads/2026/01/RFR-2025-Main-report-combined.pdf Checkia – annual adjustment 43, https://www.ceer.eu/wp-content/uploads/2026/01/RFR-2025-Main-report-combined.pdf</p> <p>Europska regulatorna praksa, kako je dokumentirana u CEER Izvješću o regulatornim okvirima za europske energetske mreže (2025.), potvrđuje da su WACC parametri uglavnom tržišno izvedene veličine čije se vrijednosti određuju kontinuiranim praćenjem financijskih tržišta. CEER nadalje navodi da se te vrijednosti mogu materijalno mijenjati tijekom vremena, pa čak i unutar jednog regulatornog razdoblja, ovisno o makro-financijskim uvjetima. Stoga bi regulatorne metodologije trebale osigurati da naknade za trošak kapitala ostanu usklađene s uočljivim tržišnim kretanjima.</p> <p>Izvor: stranica 20., <i>CEER, Incentives in Regulatory Frameworks with a Focus on OPEX/CAPEX Neutrality</i></p>	Nije prihvaćeno	<p>WACC koji predstavlja nominalnu vrijednost ponderiranog prosječnog troška kapitala prije oporezivanja utvrđuje se za cijelo regulacijsko razdoblje u istom iznosu, a objavljuje prije podnošenja zahtjeva za određivanje iznosa tarifnih stavki čime se operatorima daje predvidiv okvir za planiranje i realizaciju investicija za cijelo petogodišnje regulacijsko razdoblje. HERA smatra kako trenutni regulatorni okvir u sklopu godišnje korekcije tarifnih stavki prepoznaje sve bitne izmjene koje imaju neposredni utjecaj na poslovanje operatora, dok se isto tako smatra opravdanim zadržati dosadašnji pristup petogodišnjem okviru za realizaciju investicije, a time i priznavanja prinosa kroz WACC-a.</p> <p>Važno je istaknuti da je jedna od osnovnih pretpostavki postojećeg regulatornog pristupa sigurnost regulatornog okvira i budućih očekivanja. U istom kontekstu je potrebno promatrati i propisani odnosno odobreni petogodišnji investicijski okvir u sklopu kojeg operatori realiziraju investicije i dobivaju priznati prinos na iste u visini WACC-a.</p> <p>Nadalje je važno naglasiti, da se WACC utvrđuje prije početka regulacijskog razdoblja, i to sa ugrađenim mehanizmom očekivanih budućih prinosa.</p> <p>Vezano uz primjedbe kako većina europskih regulatora godišnje revidira WACC i takav primjenjuje na regulirana sredstva, isto se ne može promatrati niti analizirati izdvojeno nego je potrebno analizirati regulatorni mehanizam u cijelosti kako bi se izvukli korektni zaključci i mogućnost njihovog transponiranja u hrvatski regulatorni okvir.</p> <p>Nadalje, a u slučaju izvanrednih tržišnih promjena koje se nisu mogle predvidjeti u trenutku definiranja WACC-a, a za koje se procjenjuje da bi mogle imati značajan utjecaj na razinu dozvoljenog prinosa tijekom regulacijskog razdoblja, Metodologija uključuje mogućnost provođenja izvanredne revizije dozvoljenih prihoda. Isto bi se moglo odnositi primjerice na izmjenu poreznih stopa kao i izmjene ostalih pojedinačnih elemenata WACC-a.</p>

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Prihvaćeno / Obrazloženo/ Nije prihvaćeno	Obrazloženje																																	
Članak 19.	EVN Croatia Plin d.o.o.	<p>Podaci o kretanju tržišne premije rizika (MRP) u razdoblju od deset godina, izračunati prema smjernicama KFS/BW – službeni stručni dokument austrijske Komore poreznih savjetnika i revizora, koje propisuje standardizirane metode i pravila za procjenu vrijednosti poduzeća. Dugogodišnja dinamika u prilogu potvrđuje da se ključni tržišni parametri, koji se koriste u izračunu WACC-a, mijenjaju u mjeri koja je dovoljno značajna da bi bila zanemarena unutar petogodišnjeg fiksnog regulatornog razdoblja.</p> <p>Premija tržišnog rizika (MRP) – Hrvatska</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>MRP prema KWT modelu</td> <td>6,20</td> <td>7,00</td> <td>6,75</td> <td>7,10</td> <td>7,38</td> <td>7,34</td> <td>7,69</td> <td>7,77</td> <td>7,25</td> <td>6,34</td> </tr> <tr> <td></td> <td>%</td> <td>%</td> <td>%</td> <td>%</td> <td>%</td> <td>%</td> <td>%</td> <td>%</td> <td>%</td> <td>%</td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Capital value term</i> <i>Capital value treshold</i> Izvori: EVN AG https://ksw.or.at/unsere-expertise/fachgutachten/betriebswirtschaft/?tx_kswdocuments_documents%5Baction%5D=list&tx_kswdocuments_documents%5Bcontroller%5D=Documents&cHash=351e75a74b6a4b3ebb2570f7cabe7092</p> <p>Prema podacima za MRP, u razdoblju 2016.–2025. vrijednosti su se kretale od 6,20 posto do 7,77 posto. U pojedinim godinama rast je bio izražen, kao primjerice između 2016. i 2017., kada je MRP porastao sa 6,20 posto na 7,00 posto, a potom ponovno između 2021. i 2023., kada je porastao s 7,34 posto na 7,77 posto. Već sama ova kretanja pokazuju pomake veće od jednog postotnog boda. Nakon toga slijedi nagli pad na 6,34 posto u 2025. godini, što predstavlja korekciju od 15,58 % u razdoblju od dvije godine.</p> <p>U praksi to znači da WACC postavljen <i>ex ante</i> vrlo brzo postaje neusklađen s realnim uvjetima financiranja. Kada se takva pogreška kumulira kroz cijelo regulatorno razdoblje, zbog načina na koji WACC ulazi u određivanje dopuštenog prihoda, nastaje značajno odstupanje između stvarnog troška kapitala i reguliranog povrata. Upravo promjene u posljednjih pet godina pokazuju najveću dinamiku. Primjetan je rast MRP-a tijekom 2021.–2023., nakon čega slijedi pad tijekom 2024.–2025.</p> <p>Petogodišnje zamrzavanje WACC-a nužno dovodi do toga da se trošak kapitala već nakon jedne do dvije godine više ne odražava u realnosti financijskog tržišta. Stoga je uvođenje godišnje korekcije svih parametara – bez mijenjanja strukture metodologije – jedini način da se osigura točnost, pravednost i troškovna reflektivnost dozvoljenog povrata.</p> <p>S obzirom na to da je CAPM model tržišno uvjetovan i usmjeren prema budućnosti, ažuriranje svih parametara osigurava da izračunati trošak vlastitog kapitala ostane usklađen s važećim financijskim uvjetima. Ovo poboljšanje stoga jača, a ne mijenja, dosljednost i unutarnju logiku hrvatske regulatorne metodologije.</p> <p>Uz to, referentna kamatna stopa unutar CAMP modela je određena temeljem povijesnih stopa te ne anticipira buduća kretanja kamatne stope što je dodatni argument za uvrstiti WACC u godišnju korekciju regulatornog računa.</p> <p>Zadržavanje istog prinosa na regulirana sredstva bez analize i godišnje korekcije WACC-a predstavlja povredu načela razmjernosti i očekivanog razumnog povrata budući da WACC nije nepromjenjiva konstanta.</p>		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	MRP prema KWT modelu	6,20	7,00	6,75	7,10	7,38	7,34	7,69	7,77	7,25	6,34		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%		
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025																											
MRP prema KWT modelu	6,20	7,00	6,75	7,10	7,38	7,34	7,69	7,77	7,25	6,34																											
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%																											
Članak 34.	Termoplina d.d. i Plin Konjščina d.o.o.	Iznos stavke iz čl. 34. st. 3 seže još u Metodologiju iz 2018. godine, stoga smatramo nužnim da se revidira u skladu s promjenama u vanjskom okruženju, a koje se odnose na stopu inflacije i visinu radnog sata ODS-a. Npr. svako kućanstvo za ispitivanje plinskih instalacija godišnje izdvaja 4,8 eur (12mj x 0,40eur) ili za 10 godina x 4,8eur = 48 eur što nije realan trošak ispitivanja plinskih instalacija.	Prihvaćeno	Nastavno na značajan porast ukupnih troškova poslovanja i visoke inflacijske stope u prethodnom regulacijskom razdoblju, HERA smatra opravdanim povećanje predmetne naknade sa 0,4 na 0,5 EUR.																																	
Članak 50.	Energo d.o.o.	U ovom dijelu potrebno je izvršiti produženje roka za dostavu obzirom da se rok do 15. listopada kosi sa očitanjima kupaca kategorija kućanstvo koja se provode u periodu od 1. do 15. u narednom mjesecu koji prethodi kvartalu / polugodištu – Čl.68. stavak (5) MPPDS. Mjerni podaci unose se u sustav, kontroliraju i validiraju, te se izdaju konačne fakture. Predlažemo da krajnji rok za dostavu bude 31. listopada.	Prihvaćeno	Izmijenjen je članak 50. na način da se prethodno predloženi rok 15. listopada produžuje na 20. listopada, a u skladu s rokovima za dostavu podataka o očitaju prema članku 68. Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava.																																	
Članak 50.	EVN Croatia Plin d.o.o.	Umjesto teksta ispod: Svake godine tijekom regulacijskog razdoblja, najkasnije do 15. listopada, operator je dužan Agenciji dostaviti ispunjenu Tablicu 3. Distribuirana količina plina iz Priloga 2. ove Metodologije, s ostvarenim podacima za prethodnu plinsku godinu. potrebno je produžiti rok za dostavu podataka na:	Prihvaćeno	Izmijenjen je članak 50. na način da se prethodno predloženi rok 15. listopada produžuje na 20. listopada, a u skladu s rokovima za dostavu podataka o očitaju prema članku 68. Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava.																																	

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Prihvaćeno / Obrazloženo/ Nije prihvaćeno	Obrazloženje
Članak 50.	EVN Croatia Plin d.o.o.	Svake godine tijekom regulacijskog razdoblja, najkasnije do 31. listopada, operator je dužan Agenciji dostaviti ispunjenu Tablicu 3. Distribuirana količina plina iz Priloga 2. ove Metodologije, s ostvarenim podacima za prethodnu plinsku godinu. Obrazloženje: Očitavanja kupaca kategorija kućanstvo provode se u periodu od 1. do 15. u narednom mjesecu koji prethodi kvartalu / polugoduštu - Čl 68. stavak (5) MPPDS. Mjerni podaci unose se u sustav, kontroliraju i validiraju, te se izdaju konačne fakture. Rok koji je HERA predložila je nedostatan za navedeno stoga je isti potrebno prilagoditi stvarnim potrebama ODSa.		
Članak 52.	Termoplin d.d. i Plin Konjščina d.o.o.	Predlažemo izmjenu odredbi ovog članka na način da se odredi razmjena dokumentacije elektroničkim putem te da bude potpisana digitalnim potpisom odgovorne osobe. Obzirom da se Zahtjev u suštini sastoji od .xlsx tablica i definiranih formula smatramo kako dostava pisanog oblika ne doprinosi elektroničkoj razmijeni podataka i ubrzanom procesu obrade istih.	Obrazloženo	Prijedlog članka 52. glasi: "Svi podaci i dokumentacija iz članaka 47. do 51. ove Metodologije koje operator dostavlja Agenciji trebaju biti potpisani od strane ovlaštene osobe." Ova formulacija ne propisuje dostavu pisanog oblika putem pošte i ne isključuje dostavu dokumentacije potpisane digitalnim potpisom. Slijedom navedenoga, u skladu s ovom odredbom prihvatljiva je sva dokumentacija koja je odgovarajuće potpisana pa i ona potpisana digitalnim/elektroničkim potpisom čiju valjanost je moguće provjeriti/verificirati pa ova primjedba ne bi bila osnovana odnosno prijedlog je bespredmetan.
Članak 55.	E.ON Distribucija plina d.o.o.	Stavak (1) Prijedlog U slučaju da godišnja korekcija tarifa kasni, nakon što se nova tarifa donese ista vrijedi retrogradno od prvog siječnja.	Nije prihvaćeno	Sa stajališta pozitivnog pravnog okvira primjena novih tarifnih stavki na prošlo razdoblje nije prihvatljiva pa se ovakav prijedlog ne može prihvatiti. Dodatno je potrebno ukazati kako bi se npr. u situaciji u kojoj je izdan račun, gdje je materijalno-pravno dovršena situacija, u slučaju primjene naknadno donesenih tarifa radilo o pravoj retroaktivnosti koja nije dopuštena.
Članak 55.	Energo d.o.o.	Ukoliko Agencija ne odredi iznos tarifnih stavki za distribuciju plina do početka regulacijskog razdoblja, do njihovog određivanja, koje ne smije trajati dulje od 6 mjeseci, primjenjuju se važeće tarifne stavke iz zadnje godine prethodnog regulacijskog razdoblja. Smatramo kako je neophodno potrebno odrediti vremenski rok unutar kojega je HERA dužna odrediti iznos tarifnih stavki te u tom kontekstu smatramo primjereni rok od 6 mjeseci. Također, predlažemo da se stavak 2 istog članka uskladi na slijedeći način: Ukoliko Agencija ne odredi iznos tarifnih stavki za distribuciju plina u okviru godišnje korekcije dozvoljenog prihoda i iznosa tarifnih stavki za preostale godine regulacijskog razdoblja, do njihovog određivanja, koje ne smije trajati dulje od 6 mjeseci, primjenjuju se važeće tarifne stavke utvrđene zadnjom provedenom godišnjom korekcijom dozvoljenog prihoda i iznosa tarifnih stavki korigirane za adekvatan indeks promjene operativnih troškova. Zadržavanje tarifa na period dulji od 6 mjeseci, a poglavito u uvjetima nestabilnog tržišta i porasta CPI-a negativno utječe na poslovanje distributera.	Nije prihvaćeno	Sa stajališta pravne sigurnosti potrebno je jasno i nedvojbeno definirati koja tarifna stavka je u primjeni u konkretnom vremenskom periodu. Imajući u vidu navedeno, za sve dionike je oportuno odrediti da se nakon isteka regulacijskog razdoblja, a do određivanja tarifnih stavki za naredno razdoblje, primjenjuju važeće tarifne stavke za distribuciju plina iz zadnje godine regulacijskog razdoblja. Što se pak tiče prijedloga da se tarifne stavke iz prethodnog regulacijskog razdoblja, koje će se primjenjivati, dodatno korigiraju za „adekvatan indeks promjene operativnih troškova“, isto ne bi bilo u skladu s pravnim okvirom. Naime, člankom 29. Zakona o energiji propisano je da tarifni sustav čine propisana metodologija i tarifne stavke. Isto tako, propisano je da tarifne stavke određuje HERA, dok je člankom 94. stavkom 1. Zakona o tržištu plina određeno da metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina donosi HERA. S obzirom da odluku o iznosu tarifnih stavki, koja se objavljuje u Narodnim novinama, donosi HERA u skladu s odredbama Metodologije, ovakva samostalna (od strane ODS-a) korekcija tarifne stavke ne bi bila u skladu s trenutnim regulatornim pravnim okvirom jer bi to zapravo bila promjena tarifnih stavki, a ne primjena postojećih.
Članak 55.	EVN Croatia Plin d.o.o.	Umjesto teksta ispod: (1) Ukoliko Agencija ne odredi iznos tarifnih stavki za distribuciju plina do početka regulacijskog razdoblja, do njihovog određivanja primjenjuju se važeće tarifne stavke iz zadnje godine prethodnog regulacijskog razdoblja. potrebno je ograničiti primjenu važećih tarifnih stavki iz zadnje godine prethodnog regulacijskog razdoblja na trajanje ne dulje od jedne godine: (1) Ukoliko Agencija ne odredi iznos tarifnih stavki za distribuciju plina do početka regulacijskog razdoblja, do njihovog određivanja, koje ne smije trajati dulje od jedne godine , primjenjuju se važeće tarifne stavke iz zadnje godine prethodnog regulacijskog razdoblja. Umjesto teksta ispod:	Nije prihvaćeno	Sa stajališta pravne sigurnosti potrebno je jasno i nedvojbeno definirati koja tarifna stavka je u primjeni u konkretnom vremenskom periodu. Imajući u vidu navedeno, za sve dionike je oportuno odrediti da se nakon isteka regulacijskog razdoblja, a do određivanja tarifnih stavki za naredno razdoblje, primjenjuju važeće tarifne stavke za distribuciju plina iz zadnje godine regulacijskog razdoblja. Što se pak tiče prijedloga da se tarifne stavke iz prethodnog regulacijskog razdoblja, koje će se primjenjivati, dodatno korigira za „relevantni/adekvatan indeks promjene operativnih troškova“, isti ne bi bio u skladu s pravnim okvirom. Naime, člankom 29. Zakona o energiji propisano je da tarifni sustav čine propisana metodologija i tarifne stavke. Isto tako, propisano je da tarifne stavke određuje HERA, dok je člankom 94. stavkom 1. Zakona o tržištu plina određeno da metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina donosi HERA.

Članak	Podnositelj prijedloga	Prijedlozi i primjedbe	Prihvaćeno / Obrazloženo/ Nije prihvaćeno	Obrazloženje																																				
		<p>(2) Ukoliko Agencija ne odredi iznos tarifnih stavki za distribuciju plina u okviru godišnje korekcije dozvoljenog prihoda i iznosa tarifnih stavki za preostale godine regulacijskog razdoblja, do njihovog određivanja primjenjuju se važeće tarifne stavke utvrđene zadnjom provedenom godišnjom korekcijom dozvoljenog prihoda i iznosa tarifnih stavki.</p> <p>potrebno je ograničiti primjenu važećih tarifnih stavki utvrđenih zadnjom provedenom godišnjom korekcijom dozvoljenog prihoda i iznosa tarifnih stavki na trajanje ne dulje od jedne godine:</p> <p>(2) Ukoliko Agencija ne odredi iznos tarifnih stavki za distribuciju plina u okviru godišnje korekcije dozvoljenog prihoda i iznosa tarifnih stavki za preostale godine regulacijskog razdoblja, do njihovog određivanja, koje ne smije trajati dulje od jedne godine, primjenjuju se važeće tarifne stavke utvrđene zadnjom provedenom godišnjom korekcijom dozvoljenog prihoda i iznosa tarifnih stavki korrigirane za relevantni indeks promjene operativnih troškova.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Zamrzavanje tarifi na period dulji od godinu dana, pogotovo u uvjetima rasta inflacije, dodatno negativno utječe na poslovanje ODS-ova.</p>		S obzirom da odluku o iznosu tarifnih stavki, koja se objavljuje u Narodnim novinama, donosi HERA u skladu s odredbama Metodologije, ovakva samostalna (od strane ODS-ova) korekcija tarifne stavke, koja bi se primjenjivala nakon isteka regulacijskog razdoblja, ne bi bila u skladu s trenutnim regulatornim pravnim okvirom jer bi to zapravo bila promjena tarifnih stavki, a ne primjena postojećih.																																				
PRILOG 1.	EVN Croatia Plin d.o.o.	<p>Tablica 5. Elementi za utvrđivanje WACC-a mijenja se:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>r.b.</th> <th>ELEMENTI WACC-a</th> <th>IZNOS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Stopa povrata na vlasnički kapital – r_e (%) (1.1.+ 1.2.x 1.3. + 1.5.)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>1.1.</td> <td>Nerizična stopa povrata – r_f (%)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>1.2.</td> <td>Koeficijent varijabilnosti prinosa dionica operatora u odnosu na prosječnu varijabilnost prinosa tržišnog portfelja – β</td> <td></td> </tr> <tr> <td>1.3.</td> <td>Premija za tržišni rizik – $r_m - r_f$ (%)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>1.4.</td> <td>Stopa povrata na diversificirani tržišni portfelj – r_m (%)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>1.5.</td> <td>Premija rizika zemlje (Country risk premium) – r_c (%)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Udio vlasničkog kapitala u ukupnom kapitalu – $E/(E+D)$ (%)</td> <td>50,00%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Stopa povrata na dužnički kapital – r_d (%)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Udio dužničkog kapitala u ukupnom kapitalu – $D/(E+D)$ (%)</td> <td>50,00%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Stopa poreza na dobit - P (%)</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Iznos WACC-a za regulacijsko razdoblje – WACC (%) (1./(1-5.) x 2. + 3.x 4.)</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	r.b.	ELEMENTI WACC-a	IZNOS	1.	Stopa povrata na vlasnički kapital – r_e (%) (1.1.+ 1.2.x 1.3. + 1.5.)		1.1.	Nerizična stopa povrata – r_f (%)		1.2.	Koeficijent varijabilnosti prinosa dionica operatora u odnosu na prosječnu varijabilnost prinosa tržišnog portfelja – β		1.3.	Premija za tržišni rizik – $r_m - r_f$ (%)		1.4.	Stopa povrata na diversificirani tržišni portfelj – r_m (%)		1.5.	Premija rizika zemlje (Country risk premium) – r_c (%)		2.	Udio vlasničkog kapitala u ukupnom kapitalu – $E/(E+D)$ (%)	50,00%	3.	Stopa povrata na dužnički kapital – r_d (%)		4.	Udio dužničkog kapitala u ukupnom kapitalu – $D/(E+D)$ (%)	50,00%	5.	Stopa poreza na dobit - P (%)			Iznos WACC-a za regulacijsko razdoblje – WACC (%) (1./(1-5.) x 2. + 3.x 4.)		<i>Nije prihvaćeno</i>	Vidi odgovor na članak 16.
r.b.	ELEMENTI WACC-a	IZNOS																																						
1.	Stopa povrata na vlasnički kapital – r_e (%) (1.1.+ 1.2.x 1.3. + 1.5.)																																							
1.1.	Nerizična stopa povrata – r_f (%)																																							
1.2.	Koeficijent varijabilnosti prinosa dionica operatora u odnosu na prosječnu varijabilnost prinosa tržišnog portfelja – β																																							
1.3.	Premija za tržišni rizik – $r_m - r_f$ (%)																																							
1.4.	Stopa povrata na diversificirani tržišni portfelj – r_m (%)																																							
1.5.	Premija rizika zemlje (Country risk premium) – r_c (%)																																							
2.	Udio vlasničkog kapitala u ukupnom kapitalu – $E/(E+D)$ (%)	50,00%																																						
3.	Stopa povrata na dužnički kapital – r_d (%)																																							
4.	Udio dužničkog kapitala u ukupnom kapitalu – $D/(E+D)$ (%)	50,00%																																						
5.	Stopa poreza na dobit - P (%)																																							
	Iznos WACC-a za regulacijsko razdoblje – WACC (%) (1./(1-5.) x 2. + 3.x 4.)																																							
PRILOG 1.	Termoplin d.d. i Plin Konjščina d.o.o.	<p>Tablica 6. Dozvoljeni prihod – ODS pored distribucije plina obavlja i poslove priključenja na distribucijski sustav, te ostvaruje ostale poslovne prihode. Smatramo kako je nepoštena i netransparentna formula prema kojoj se TROŠAK s naslova ostalih prihoda (van distribucije plina) anulira umanjnjem ne u visini stvarnih troškova već u visini PRIHODA. Prihodi nisu jednaki troškovima. U pravilu prihodi trebaju biti veći za ostvareni dobitak isporučitelja usluge. U ovom konkretnom slučaju primjenom gore navedene formule troškovi ostalih usluga operatora umanjuju se u znatno većem iznosu. Stoga predlažemo da se već iz Operativnih troškova izdvoje van stvarni troškovi koje ODS ima s naslova ostalih prihoda (van distribucije plina).</p>	<i>Nije prihvaćeno</i>	Kako operator za obavljanje svih svojih djelatnosti, uključujući i "ostale", koristi infrastrukturu, opremu i ljudske resurse čiji su troškovi nabave, održavanja i financiranja već uključeni u dozvoljeni prihod, a koji obuhvaća i prinos kroz WACC, dopuštanje zadržavanja dobiti od ostalih prihoda ukazivalo bi da korisnici dvostruko financiraju iste resurse – jednom kroz tarifu, a drugi put kroz maržu na ostalim uslugama. U kontekstu regulatorne metode dozvoljenog prihoda, svrha oduzimanja ostalih poslovnih prihoda od ukupno dozvoljenih prihoda, je upravo osigurati da operator ne ostvaruje prekomjernu dobit iz aktivnosti koje nisu dio osnovne regulirane djelatnosti, a koje doprinose pokriću troškova poslovanja jer su povezani s imovinom ili resursima koji su već uzeti u obzir pri izračunu troškova regulirane djelatnosti.																																				